

**MAGYAR MŰSZAKI
ÉS KÖZLEKEDÉSI
MÚZEUM**

KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓ SZÖVEGES INDOKLÁSA

2024.

Tartalomjegyzék

I. Általános indoklás.....	3
1) Az Intézmény feladatkörének, 2024 évi tevékenységének ismertetése	3
Kiemelkedő projektek:.....	7
2) Az alaptevékenység változása és annak gazdálkodásra gyakorolt hatása:	11
II. Részletes indoklás (az előirányzatok alakulása).....	11
1) A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:.....	11
Előirányzatok teljesítésének levezetése	11
2) Az előirányzatok alakulása – az előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése:	12
Előirányzat-módosítások levezetése	12
Kiemelt előirányzatok összegző táblája	13
Kiadások.....	13
3) Az intézményi bevételek alakulása:	14
4) A maradvány feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:.....	14
5) Az Európai Unió forrásból megvalósuló programok, illetve egyéb hazai és nemzetközi programok alakulása:.....	16
6) Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök, beruházások és felújítások, valamint a sajátos elszámolású tételek állományának alakulása:	16
7) Intézmény tulajdonosi joggyakorlásában lévő gazdálkodó szervezetek, alapítványok:.....	16
8) A követelések és kötelezettségek állományának alakulása:	16
9) A letéti számla pénzforgalma:	17
10.) A kincstári körön kívüli számla pénzforgalma:	17
11) Befizetési kötelezettségek éves teljesítése:	17
12) Fedezetbiztosítási számla (azon belül kizárólag peres ügyek számla esetén):.....	17
13) Devizaszámlák forgalma:	17
14) Ellenőrzések bemutatása:.....	17
15) Egyéb, az intézmény által lényegesnek tartott információk	17

I. ÁLTALÁNOS INDOKLÁS

1) AZ INTÉZMÉNY FELADATKÖRÉNEK, 2024 ÉVI TEVÉKENYSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

a) Az elmúlt évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapidokumentumokban történt változások

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum alapító okirata 2024. évben kétszer módosult. 2024.01.22. napján bejegyzett KAT/253-2/2024/TTFFO. iktatószámú módosítás indoka egyrészt két tagintézményünk - az Alumíniumipari Múzeum és a Vegyészeti Múzeum - szakmai besorolásának változása, melynek alapján elnevezésük módosul (Ipartörténeti és Alumíniumipari Gyűjtemény, Vegyészeti Gyűjtemény). Másrészt az egységesítés és egyszerűsítés érdekében kezdeményeztük további tagintézményünk, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Ganz Ábrahám Öntödei Gyűjteménye nevének rövidítését (Ganz Ábrahám Öntödei Gyűjtemény).

2024.07.30. napjától jelenleg hatályos KAT/7348-3/2024/TTFFO. iktatószámú módosítás indoka, hogy a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum székhelye az Építési és Közlekedési Minisztérium, mint fenntartó elrendelése nyomán Debrecenbe került.

A Múzeumszakmai és Tudományos Igazgatóság főigazgató-helyettesi pozícióját

- 2024. június 30. napjáig dr. Zsigmond Gábor látta el.
- 2024. július 01-augusztus 31. napja közt Merczi Miklós
- 2024. szeptember 01. napjától Batizi Zoltán került kinevezésre.

2024 novemberében az Intézmény 2025. évi költségvetésének több, mint 45 százalékos csökkentése okán 12 fő jogviszonya került megszüntetésre

Az intézmény gyűjteménygyarapítási tevékenysége

Archívum és Könyvtár: gyarapodás főképp az ajándékozásoknak köszönhető, a gyűjtőmunka ugyanis rendkívül korlátozott a rendelkezésre álló raktári, személyzeti és anyagi kapacitások okán. A főosztály munkája elsődlegesen az évtizedek során az Intézmény őrizetébe került gyűjtemények feltárására, nyilvántartásba vételére koncentrált.

Műszaki Tanulmánytár: A gyarapítás során a tárgyak egy része csak gyarapítási naplóba került bevételezésre, mert az adott gyűjteménynek nem volt még érvényes leltárkönyve, amelyet csak 2025-ben tudunk megnyitni. (A könyveket 2024 őszén megrendeltük, de készlethiány miatt csak ez év januárjában érkeztek meg). A gyűjteménygyarapítást leginkább ajándékozással és gyűjtéssel végeztük, vásárlásra kevésbé volt mód. A gyűjtemények jellegénél fogva egyes gyűjtemények, pl. a háztartási és a számítástechnikai intenzívebben gyarapodott, mint a többi.

Kiállítások a Múzeum szakmai tevékenységével kapcsolatban

Intézményünk gyűjteményének nemzetközi bemutatását célzó törekvés jegyében 2024-ben negyedik alkalommal szerveztünk a dunai hajózás történetét bemutató vándorkiállítást Romániában, Hosszújáratban – Gőzhajó-járatok Pest és a Duna-delta között címmel. A Liszt Intézet - Magyar Kulturális Központ (Bukarest) helyszíni koordinálásában, a két intézmény szoros együttműködésében létrejött vándorkiállítás 6 különböző helyszínen került bemutatásra.

A Magyar Vasúttörténeti Parkban került bemutatásra a 424-es gőzmozdony története és jelentősége, valamint a Luxusutazás Budapestről Belgrádba. A magyar és szerb vasutak közös története című kiállítás is látogatható volt a szerb fővárosban.

A fogaskerekű működésének 150. évfordulója alkalmából nyílt kiállítás.

A világ egyik legkisebb kiállítása volt látható a Fővám téri Vámszedőházban, Összekötte címmel.

A kenderesi önkormányzattal együttműködve az időszakai vasúttörténeti tárlat továbbra is látogatható.

Egyéb kiemelt szakmai tevékenységnek az intézménynél

A Műszaki Tanulmánytár megjelent a 2024-es Techxpon, ahol a Ganz gyár innovációban betöltött szerepét hangsúlyoztuk ki. A Műszaki Tanulmánytárban 2024-ben 47 tárlatvezetést tartottunk.

A múzeum 125 éves évfordulójának alkalmából tervezett kiállítás a forráshiány okozta helyzetre való tekintettel nem tudott megvalósulni.

Ősszel megrendezésre került a II. Ipari Örökségvédelmi Konferencia, illetve az V. Bányászati és Kohászati Gyűjtemények és Kiállítóhelyek Konferenciája az Alumíniumipari és Ipartörténeti Gyűjteményben, melynek célja, hogy lehetőséget nyisson a szakmai kommunikációra és a szakági kérdések megvitatására.

2024 októberében szakmai tanulmányút keretében meglátogattuk a kassai székhelyű Szlovák Technikai Múzeumot (MUT tagja) és a Repüléstörténeti Múzeumot. Több olyan tárgyat azonosítottunk, melyeket 1945 előtt magyar szakemberek gyűjtöttek. Továbbá megalapoztuk a jövőbeni közös nemzetközi pályázatokon való részvételt, közös kiállítások szervezését, tárgykölcsönzéseket és digitalizálási programok kialakítását.

Az intézmény közművelődési tevékenysége

Múzeumunk fő célkitűzése, hogy állandó kiállításunk megépüléséig is fenntartsuk, illetve bővítsük kapcsolatainkat a közlekedési iránt érdeklődőkkel, a múzeumkedvelőkkel, valamint más kulturális intézményekkel. Alapvető törekvésünk a szemléletformálás, a tudásközvetítés és a minőségi kikapcsolódási lehetőség nyújtása. 2024. januárjában "Mozgó Múzeum" c. múzeumpedagógiai élményutazásokat szerveztünk Budapest belvárosában, amelyen látogatóink restaurált "oldtimer" Ikarus buszokon ismerhették meg közelebbről a fővárost és a méltán híres, jelentős népszerűségnek örvendő Ikarusok történelmét. A Közlekedési Múzeum fennállásának 125. évfordulója alkalmából 2024. májusában - az egész országra kiterjedő eléréssel - klasszikus járművek felvonulásával ünnepeltük az intézményt, valamint az új időszak kiállítás megnyitását. Az érdeklődők számára több mint hat hónapos nyitvatartást biztosítottuk "Mivel megyünk? Energiamix a közlekedésben" c. időszak kiállításunkon, az Északi Járműjavító dízelcsarnokának területén, amelyet heti rendszerességgel egészítettünk ki sokrétű, komplex és tartalmas programokkal, rendezvényekkel. Ezek részletei alább olvashatóak. A Múzeum először vett részt önálló udvarral a Művészetek Völgyében, ezzel az újabb kulturális területen történő megjelenéssel bővítettük az intézmény jelenlétét a magyar kulturális életben. A Múzeum a Mathias Corvinus Collegiummal együttműködésben 2024-ben a Szent Jupát vitorlášhajót Révfülöpön ünnepélyes keretek között vízre bocsátotta, a két bátorságukról méltán híres

kapitány jelenlétében. Ezzel kezdetét vette a hajó restaurálása és a 700 napos rendezvénysorozat.

Az intézmény múzeumpedagógiai tevékenysége

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum az élményközpontú tudásátadás helyszíne, amely minden érdeklődő számára az egyéni igényeket és lehetőségeket is figyelembe véve építi fel és biztosítja múzeumpedagógiai szolgáltatásait. Idén a Műszaki Tanulmánytár és az Északi Járműjavító időszak kiállítása mellett az Elektrotechnikai Gyűjtemény is kiemelt helyszínünké vált, évek óta először kínáltunk sikeres múzeumpedagógiai programokat ezen a helyszínen. Népszerűnek bizonyult a Mivel megyünk? – Energiamix a közlekedésben című időszak kiállításunk, ahol rekordszámú foglalkozást tartottunk: 2024-ben az előző három év összes látogatását meghaladó mennyiségű csoport érkezett. A tárlathoz szorosan kapcsolódó és azt kiegészítő felfedezőlapokat is terveztünk, amelyeket korosztály szerint differenciáltunk. Új szolgáltatásként születésnapokat is lehetőségünk nyílt tartani az Északi Járműjavítóban, melyre szintén jelentős igény mutatkozott. Együttműködési megállapodások keretében külsős programokon, rendezvényeken is részt vettünk. A Vasúttörténeti Park szinte minden nagyobb rendezvényén jelentkeztünk kitelepüléssel, a Városliget Zrt.-vel kötött megállapodás értelmében KRESZ Sulikat tartottunk a Városligetben és családi délelőttön vettünk részt a Millennium Házában. Folytatódott az együttműködés az Egyszülős Alapítvánnyal, nyárindító programon vettünk részt. Mindezek mellett természetesen minden, múzeum által szervezett saját rendezvényünkön is helyt álltunk és csatlakoztunk az országos múzeumszakmai rendezvényekhez is. Múzeumpedagógiai workshop terünkben minden alkalommal más és más aktivitással, programmal jelentkeztünk. Immáron ötödik éve, a 2020-as pandémiás helyzet óta kiemelt feladatunknak tekintjük online tudásközvetítési anyagok létrehozását. 2024-ben 2 tematikához kapcsolódtunk: az Északi Járműjavítóban megrendezett Mivel megyünk? – Energiamix a közlekedésben című időszak kiállításához, illetve a Műszaki Tanulmánytár gyűjteményéhez köthető videózás világához. VHS című, 4 részes videósorozatunk a videókazetta múltját, jelenét és jövőjét mutatja be, továbbá Energiamix témában készült mozgóképes anyag a megújuló és nem megújuló energiaforrásokról is. Tartalmaink a Közlekedési Múzeum honlapján érhetőek el.

2024-ben a múzeumpedagógiai órák keretében fogadott csoportok számára kínált a tehetség gondozást támogató, illetve a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó programot a Múzeum. A projektnapok, illetve pályaorientációs napok keretében is sok csoport érkezett a Műszaki Tanulmánytárba, illetve az Északi Járműjavítóba. Többször jártak nálunk az Alternatív Közgazdasági Gimnázium, illetve az International Business School diákjai. A 2024-es évben egyre több hátrányos helyzetű iskolából vagy speciális otthonból érkeztek hozzánk nebulók, akiknek élményekben gazdag, a saját igényeikhez igazított programokat kínáltunk.

Múzeumunk a 2024-es esztendőben is lehetőséget teremtett a középiskolásoknak, hogy aktívan részt vegyenek a múzeum életében az Iskolai Közösségi Szolgálat keretein belül. Idén rekordszámú tanulót fogadtunk, akik igazán aktívan tevékenykedtek nálunk, elsősorban a nyári és az őszi időszakban: a 10 diák összesen 293 órát teljesített programjainkon. A kapcsolattartók felhívó levélből értesültek azokról a feladatokról, amelyekbe a diákjaik be tudnak kapcsolódni. A tanulók leginkább az Északi Járműjavítóban, a Mivel megyünk? - Energiamix a közlekedésben című időszak kiállításához szervezett programok előkészítésében és megvalósításában, továbbá külsős, szakmai rendezvényeinken (pl.: Liget, Vasúttörténeti Park) való animátori feladatok

ellátásában vettek részt. Nagy örömünkre online anyagok is készültek: időszaki kiállításunkhoz egy kvízzjáték, továbbá a Millenniumi Földalatti Vasútról egy teszt is készült két lelkes diák jóvoltából. Ezeket a megszokott aloldalunkon publikáltuk is. Az őszi folyamán két IKSZ börzén mutatkoztunk be: Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnáziumban, továbbá a Bolyai János Technikumban. Ezek az alkalmak mindig jó lehetőséget adnak arra, hogy bemutathassuk intézményünk IKSZ-es tevékenységét és toborozni tudjunk diákokat a következő időszakra.

Az intézmény kommunikációs tevékenysége, arculatépítése

Intézményünk elmúlt évi kommunikációs tevékenysége és arculatépítése követte 2023-as stratégiánkat, amelynek egyik legfőbb célkitűzése az Északi Jáműjavító Dízelcsarnokában megnyitott "Mivel megyünk? Energiamix a közlekedésben" című időszaki kiállítás promótálása volt. A Múzeum 2024. május 1-e és november 3-a között az Északi Jáműjavító (1101 Budapest, Kőbányai út 24-28.) Dízelcsarnokában, több mint 6000 m²-en a közlekedés és az energiahordozók kapcsolatát körüljáró kiállítást valósított meg. Az energiahordozók közlekedési felhasználásának társadalmi és technológiai kontextusba ágyazott történetéről szóló tárlat a Múzeum értékes gyűjteményének darabjaiból jött létre. A látogatók több mint 6 hónap alatt összesen 35 db nagyjárművet, egy repülőt, 68 db kisebb és nagyobb méretű műtárgyat, továbbá jelentős mennyiségű változatos audiovizuális tartalmakat, animációkat, nyomtatott anyagokat, szimulátorokat és egyéb interaktív installációt tekinthettek meg, illetve próbálhattak ki saját maguk is. Tagintézményeinken két időszaki kiállítás megnyitására is lehetőségünk nyílt: Miskolcon megnyitott "Hol gyár állott, most kőhalom" című időszaki tárlatunkat, továbbá a székesfehérvári geológiai kiállítást. Tagintézményeinken kívül, más kiállítóhelyeken megvalósuló tárlatok népszerűsítése is jelentős szerepet kapott kommunikációnkban, pl. a centenáriumi ünnepelő 424-es gőzmozdonyról szóló kiállításunk a Vasúttörténeti Parkban, illetve az "Összekötve" c. kiállítás a Szabadság híd pesti hídfőjének északi Vámszedőházában. Mindezek mellett folyamatos kommunikációval mutattuk be gyűjteményfejlesztési és restaurálási programjaink eredményeit, valamint múzeumpedagógusaink munkásságát. A közösségi médiában és a sajtóban egyaránt beszámoltunk a "megmentett" járművekről írásos, képi és videós tartalmak segítségével. Híreink, eseményeink kommunikációja és promóciója - honlapunkkal egyidejűleg - elsődlegesen a Múzeum közösségi média platformjain történt. Továbbra is kiemelten kezeltük a sajtókommunikációt, a közleményeken túl a szakértő megszólalókat és forgatási lehetőséget biztosítunk a közlekedéssel és műszaki ismeretekkel kapcsolatos témakörökben. A honlap fejlesztés kapcsán a teljes körű akadálymentesítés is céljaink között szerepel.

Az intézmény pályázati tevékenysége

A korábbi évek NKA pályázatainak lezárása megtörtént, illetve a még megvalósítás alatt álló Vámszedőház állandó kiállítás pályázat keretében 2023 nyarán megnyílt a Szabadság híd pesti hídfőjénél látogatható új kiállítás. 2023-ban a Múzeum az NKA-nál könyvkiadásra pályázott 3 ízben is, úgymint A Lánchíd története, A modern Fiume születése és a Volt egyszer az Északi kiadványok megjelentetése. Az NKA mindhárom pályázatot támogatta, azonban nem a teljes pályázott összeget ítélte meg. Mindhárom kiadvány 2024-ben került nyomtatásba. A pályázati elszámolások 2025. márciusában megtörténtek.

Kiemelkedő projektek:

A 2011/2017. (XII. 22.) Korm. határozatban rögzített feladat, vagyis az új Közlekedési Múzeum telephelyének előkészítő feladatainak megvalósítása érdekében a Diller, Scofidio + Renfro Hungary Kft-vel kötött tervezési szerződés alapján 2021. év végén megrendelésre került új telephely központi épületének, valamint a Törekvés Művelődési Háznak a kiviteli tervei. 2023 év végéig bezárólag a *Kiállítástervezés, Törekvés Művelődési Ház tervezése, a Népliget gyalogos kapcsolat tervezése és a Kis épületek megnevezésű feladat kiviteli tervezése* már lezárult.

2024-ben az Alapprogram esetében a 7. sz. Konceptcionális Változtatás feladat tervezése zajlott, valamint a 4. számú Csatlakozó közterületek rendezése.

A csatlakozó közterületek kiviteli terveit 2023. október 24-én megrendeltük, a feladat kiviteli tervezése 2023. december 1-jén kezdődött meg 3 teljesítési ütemben. A mérföldkövek teljesítése és kifizetése 2024 április, június és november hónapban megtörtént.

A 7. sz. Konceptcionális Változtatás (továbbiakban: KV) 2023. október 24-én került megrendelésre, amely az építészeti, szerkezeti és tűzvédelmi változtatások a Dízelcsarnok állandó kiállítóterében, illetve ehhez kapcsolódó költségkalkulációs és módosított építési engedélyezési feladatokat tartalmazta. A feladat második részteljesítése 2024-ben volt esedékes, amely 2024. áprilisában teljesítésre és kifizetésre került.

A korábbi 3. sz. KV – villamosmegállóhely áttervezése feladat kiviteli szintű tervei jóváhagyásra kerültek, amelynek 2 részteljesítése kifizetésre került 2024. júliusban és novemberben.

A kiviteli tervezés lezárásához, a tervek teljességéhez és az épületegyüttes megvalósításához elengedhetetlenül szükségessé vált a telken belüli vasúti pályák kiviteli terveinek elkészítése is, mivel ezek a sínpályák szolgálják majd ki a műtárgyszállítást, logisztikát, a nosztalgia villamos- és nosztalgia vasút üzemét, ezért a múzeumi működéshez elengedhetetlenek voltak. A 8. sz. KV keretében 2024. március 21-én megrendelésre került a telken belüli vasúti pályák és kapcsolódó infrastruktúra tervezése kiviteli terv szinten. A feladat teljesítése két ütemben zajlott, kifizetésük 2024. júliusában és novemberében megtörtént.

A tervezési folyamattal párhuzamosan, a tervezést támogató mérnök lebonyolítói feladatok közül a kiviteli terv alapfeladataihoz kapcsolódó konceptcionális változtatásokkal összefüggő mérnök feladatok, épületminősítési rendszerek menedzsmentje, a fenntarthatósági minősítés, a csatlakozó közterületek kiviteli terveinek mérnök véleményezése tárgyú feladatok teljesítésre kerültek.

Továbbá elkészült az Új Közlekedési Múzeum projekt tervei alapján egy makett a megtervezett épületegyüttes promóciójához és a tervek látványos bemutatásához.

Az elkészült kiviteli tervcsomagot tervfelülvizsgálatra benyújtottuk egy nemzetközi LEED minősítési szervezethez, ahol ellenőrizték a tervező által kitűzött és a mérnök szakértője által ellenőrzött LEED fenntarthatósági szempontok teljesülését. A minősítésen közel maximális pontszámot ért el a projekt.

A 1317/2021. (V. 31.) sz. Korm. határozat alapján biztosított 2024. évi többletforrás terhére számos, a Múzeum gyűjteményéből **korábban hiányzó tárgy beszerzése valósulhatott meg** (Hudson Commodore vágánygépkocsi, Warsawa vágánygépkocsi, 9 db kávégép, Dodge Senior

Six személygépjármű, Volkswagen Golf III személygépjármű, Skoda 120I személygépjármű, LÉL porcelán).

A projekt másik fő célja, hogy a gyűjteményfejlesztés keretein belül a már meglévő, illetve az újonnan a gyűjteménybe kerülő rossz állapotú tárgyak esetében is meginduljon a **restaurálás folyamata**. A 2024. évben megkezdődött az 1061-es psz. BKVT V típusú villamos motorkocsi és a 3414-es psz. UV3 típusú villamos motorkocsi, a C50-es dízelmozdony, az IKARUS 280-as autóbusz és 6 db autó (Oldsmobile, Adler, Trumpf, Opel Olympia, Csonka autó, BMW Isetta, Weiss Manfréd betegszállító, Stráfkocsi és Krúdy-féle bérkocsi,) restaurálása.

az Ikarus-EAG E94G autóbusz restaurálása 90 %-ban megvalósult.

A Múzeum gyűjteményének szisztematikus bővítése nem csupán tárgyi, de írott, archívumi források bővítését is jelenti. Az egyre gyarapodó és jelenleg elavult rendszerben lévő gyűjteményi egységek (így például a bekerült közlekedéstörténeti archívumi hagyatékok) dokumentumok szakszerű tárolásához, a megfelelő raktári rend kialakításához, valamint a gyűjteménygyarapítás révén újonnan beérkező anyagok nyomon követhető, szakszerű elhelyezéséhez és kezeléséhez szükségesek az irattároló dobozok, illetve diatároló dobozok beszerzése volt szükséges, melyek egyidejűleg megfelelnek a közgyűjteményi őrzést érintő (preventív) állományvédelmi intézkedések alapvető feltételeinek is. Ennek keretében 10 db irodai fémszekrény is beszerzésre került.

A Múzeum restaurátor műhelyeiben a meglévő és az újonnan beszerzett műtárgyak restaurálásához, állag megóvásához kapcsolódó eszközök és anyagok is beszerzésre kerültek, (FELDER formalizáló körfűrész és egyengető-vastagoló gyalu).

A Múzeum a 2023. év decemberében és 2024. év januárjában Mozgó Múzeum program keretein belül tartotta a kapcsolatot az érdeklődőkkel az időszak kiállításainak kényeszerű zárva tartásának idejében is. A program keretein belül a Múzeum Ikarus 66 és Ikarus 311-es autóbusza, illetve a Múzeum által bérelt Ikarus 55-ös autóbusz szállította az érdeklődőket, akik így múzeumpedagógiai fókuszú élményutazás keretein belül juthattak ismeretekhez azokról a járművekről, melyeken utaznak, valamint azok társadalmi, történeti és műszaki háttéréről. A Mozgó Múzeum minden hétvégén egyszer zenélő buszként funkcionált, amikor a Múzeum élőzenei programmal várta az érdeklődőket a kijelölt autóbuszon. A program nagy sikerét mutatja, hogy a tavalyihoz képest emelt járatszám mellett is az autóbuszok majdnem minden alkalommal teljes utasszámmal indulhattak útnak.

Takarékossági intézkedések

Az előző évi jelentős rezsinnövekedés 2024-ben már konszolidálódott, továbbá költségvetési támogatást is kapott a Múzeum, így lehetőség volt a kiállítóhelyek megnyitására. Szigorú költségtakarékossági intézkedéseket ettől függetlenül is fenntartottuk (pl. alacsonyabb fűtési és magasabb hűtési értékek). Ennek során pl. a műtárgyak tárolását néhány fokkal alacsonyabb hőmérsékleten raktároztuk, a távfűtéssel és árammal fűtött irodák dolgozói otthoni munkavégzéssel látták el feladataikat (ameddig erre volt lehetőség).

A Múzeum a korábbi években is nagyon takarékos gazdálkodásra volt kényszerítve, a szűkös források következtében, melyet továbbra is szem előtt tartottunk, s a legszükségesebb eszközök kerültek csak beszerzésre.

Az új kötelezettségvállalások esetében a fenntartó minisztérium (ÉKM) engedélyére is szükség van, mely további biztosítékot jelent a takarékos gazdálkodásra.

b) Vállalkozási tevékenység

Az időszaki kiállításokhoz kapcsolódóan kereskedelmi tevékenységet folytattunk Kőbányán és Kenderesen is. Ennek árbevétele 13,1 m Ft. volt, mely fedezte a költségeket.

c) Vegyes rendeltetésű eszközök esetében az értékcsökkenés alaptevékenység és vállalkozási tevékenység közötti megosztási módjának változtatásáról, az alkalmazott új módszerről és rövid ismertetés annak hatásáról;

Az értékcsökkenést csak alaptevékenységre számoltunk le.

d) Értékelés a kiszervezett tevékenységek, szervezetek (gazdasági társaságok, alapítványok, közalapítványok, költségvetési szervek) helyzetéről;

A Múzeumnak nincsenek kiszervezett tevékenységei.

e) Rövid szöveges ismertetés az intézmény gazdasági társaságokban való részesedésének, a társaságok által nyújtott, illetve az intézmény által igénybe vett szolgáltatások mennyiségéről és összetételéről, az intézmény tőkerészesedésével létrehozott gazdasági társaságok működéséről, eredményességéről;

A Múzeumnak gazdasági társaságokban nincsenek részesedései.

f) a dolgozók lakásépítési és vásárlási támogatására fordított kiadásokról, a kölcsönben részesítettek számáról (szövegesen, valamint az 1. számú melléklet kitöltésével is);

A Múzeum nem adott dolgozónak lakásépítésre támogatást, nincs dolgozói tartozás sem.

g) A Kincstári Egységes Számlán (KESZ) kívül lebonyolított pénzforgalom alakulásáról;

A Múzeum Kincstári Egységes Számlán kívül nem rendelkezik számlával.

h) Rövid, lényegre törő ismertetés a kincstári finanszírozás továbbfejlesztéséről, az előirányzat gazdálkodási rendszerről, a kincstári információ-szolgáltatás (pl.: KIRA, KKVTR, SZR-Front rendszer, KGR-K11 rendszer) tapasztalatairól;

A Magyar Államkincstár információs rendszere folyamatosan javul.

KKVTR/IFMIS rendszer bevezetése 2022 évben nem indult gördülékenyen, de mostanra a korábbi hibák javításra kerültek. A felmerülő kérdésekre gyorsan válaszolnak. Az előirányzat gazdálkodási rendszeren belüli működés mellett, hogy csak folyamatos ellenőrzés keretében valósítható meg, a legalaposabb tervezés mellett is szükségszerű a folyamatos előirányzatomódosítás lehetősége. Az előrejelzések tekintetében nem valósítható meg teljes mértékben az adatszolgáltatás, hiszen a szervezetek életszerű és szükségszerű működése ezeket rendre felülírja a legkörülményesebb előkészítést követően is.

Az SZR-Front rendszer könnyen kezelhető.

A KIRA rendszerben a lekérdezés lehetőségének bővítése nagyban segítené a Múzeum (és a többi intézmény) munkáját (munkaügyi adatok, szabadság stb.).

A kincstári információ-szolgáltatási rendszerben teljesített havi időközi költségvetési jelentések és az időközi mérlegjelentések, valamint az éves beszámolóadatszolgáltatása megfelelően teljesíthető a KGRK11 adatszolgáltató modul révén. A szabályrendszer ellenőrizhetősége nagyban segíti a felhasználók munkáját.

i) Az esetleges évközi intézmény-, illetve gazdasági és egyéb vezetőváltásról és annak hatásairól;

A Múzeumnál 2024 évben főigazgatói vezetőváltás nem volt. A korábbi Múzeumszakmai és Tudományos Igazgatóság főigazgatóhelyettesi posztja megüresedett év közben, melyre új, tapasztalt vezető került kinevezésre. Az átmenet zökkenőmentesen zajlott.

j) A létszámadatok alakulásáról, abban bekövetkezett változások okairól, szervezetre gyakorolt hatásairól a nyitó adatokhoz képest a záró állomány tükrében, a létszám szervezeti egységenkénti megbontásáról;

A Múzeum 2024 év elején engedélyt kapott a 2023. évi nagy létszámú felmondások megállítása érdekében, valamint a két éve elmaradó, infláció követő bércorrekcióra. Ez átlagosan 13%-ot jelentett és átmeneti időszakra megállította a munkavállalók elvándorlását, azonban továbbra sem érte el az előző években megállapított 20%-os bérelmaradást az átlagkeresetekhez viszonyítottn.

A nyár folyamán újra felerősödött az elvándorlás, jellemzően az akkori főigazgató-helyettes távozása okán, valamint a bérek alacsony színvonala miatt 16 fő jogviszonya szűnt meg, akik pótlására csekély mértékben került sor, így az előző években „felhalmozott” létszámmhiány tovább növekedett.

2024 novemberében a 2025. évi költségvetésre figyelemmel 11 fő jogviszonya került megszüntetésre, valamint a fenntartó döntése alapján 6 fő a vonatkozó rendeletek szerint a MÁV SZK-ban, további 3 fő pedig a fenntartónál került továbbfoglalkoztatásra.

2024. évi létszámmozgás, fluktuáció bemutatása:

Megnevezés	Képlet	Előző év (%)	Tárgy év (%)
Felvételi arány	Felvett munkavállalók/ Átlagos állományi létszám*100	23,0	19,0
Kilépési arány	Kilépett munkavállalók/ Átlagos állományi létszám*100	15,5	31,0
Munkaerő-forgalom	Felvett+kilépett munkavállalók / Átlagos állományi létszám*100	29,7	50,0

k) Vészhelyzetben hozott intézkedések során kénytelenek voltunk több tagintézményt hónapokra bezárni, csökkenteni kellett a műtárgyak raktározási hőmérsékletét télen, illetve a klimatizáció felső határát, melynek eredményeképpen többmillió költséget sikerült megtakarítani.

2) AZ ALAPTEVÉKENYSÉG VÁLTOZÁSA ÉS ANNAK GAZDÁLKODÁSRA GYAKOROLT HATÁSA:

a) Az alaptevékenység ellátásánál váratlanul érte a Múzeumot, hogy a Tatai utcában a MÁV-tól bérelt/használt ingatlanokkal kapcsolatos szerződések felmondásra kerültek, az ott tárolt műtárgyak új helyre történő elszállítása jelentős többletköltséget okozott.

b) az intézmény által ellátott többletfeladatok bemutatása;

A Múzeum a vonatkozó jogszabályokban meghatározott feladatokat látja el.

c) az év során **átadott és átvett feladatok** és az ezekhez kapcsolódó létszám és előirányzat mozgások bemutatása;

A Múzeum 2024 évben feladatot nem vett és nem is adott át.

d) az intézmény működésének helyzete, a működési tevékenység értékelése, a megvalósuló **fejlesztések**, ágazati és célfeladatok hatása, elmaradt feladatok, illetve azok okainak bemutatása.

Az Intézmény továbbra is állandó kiállítási hely nélkül működik a 2015. évi Városligeti körúti hely bezárása óta, mely nagymértékben akadályozza az alapfeladatok teljeskörű ellátását. A kormányhatározatban megfogalmazott beruházás előkészítés befejeződött.

Ehhez kapcsolódóan döntés született műtárgy gyarapítási és restaurálási feladatok ellátására, melyhez a kormányhatározatban biztosított összegnél 2022 évben 427 millió forinttal, 2023 évben 591 millió forinttal, 2024 évben 263 millió forinttal, összesen 1 281 millió forinttal kevesebb forrás került biztosításra, ezért a feladat végrehajtása csak részben tudott megtörténni.

II. RÉSZLETES INDOKLÁS (AZ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA)

1) A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:

Előirányzatok teljesítésének levezetése

Megnevezés	2023. évi tény	2024. évi eredeti előirányzat	2024. évi törvényi módosított előirányzat	2024. évi módosított előirányzat	2024. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
millió forintban, egy tizedessel						% -ban	
Kiadás	5 208,5	2 906,1		3 685,8	3 652,0	70,1	99,8
ebből: személyi juttatás	1 225,4	1 085,5		1 538,6	1 538,6	125,6	100,0
Bevétel	894,1	45,0		717,0	717,0	80,2	100,0
Támogatás	4 311,1	2 861,1		2 928,8	2 928,8	67,9	100,0
Költségvetési maradvány	39,9			33,7	33,7	84,5	100,0
Létszám (fő)	148	148		147	147	99,3	100,0

2) Az előirányzatok alakulása – az előirányzatok és a pénzforgalom egyeztetése:
Előirányzat-módosítások levezetése

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Maradvány
Eredeti előirányzat	2 906,1	45,0	2 861,1	1 085,5	33,7
Módosítások jogcímenként *					
I. Országgyűlés hatáskörben					
...					
II. Kormány hatáskörben	67,8		67,7	4,8	0
807-1/2024.PM garantált bérminimum	5,4		5,4	4,8	0
1067/2024. (III. 21.) Korm. hat. - rezsitámogatás	48,9		48,8		0
1374/2024. (12.06.) Korm. hat. - rezsitámogatás	13,5		13,5		0
III. Felügyeleti szervek hatáskörben	616,6	616,6			0
368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet szerinti többletbevétel	616,6	616,6			0
IV. Intézményi hatáskörben	95,3	95,3		448,3	0
2023. évi maradvány igénybevétele	39,9	39,9			0
Bevétel	55,4	55,4		25,0	0
Előirányzat átcsoportosítás	-	-	-	423,3	0
2024. évi módosított előirányzat	3 685,8	756,9	2 928,8	1 563,5	33,7

* Módosítások okai:

A 2023 évi maradványból 2024. évben személyi kifizetésekre nem fordítottunk.

Egyéb támogatási bevételből 30.400 eFt került előirányzatosításra egyéb – szakmai – szolgáltatások fedezetére.

Tényleges felhasználás miatt 560.138 eFt került átcsoportosításra.

A kormánytól meghatározott feladatokra kapott előirányzatokat teljes egészében a célnak megfelelően felhasználtuk, maradvány nem keletkezett.

Kiemelt előirányzatok összegző táblája

Kiadások

Megnevezés	Eredeti előirányzat		Módosított előirányzat		Teljesítés	
	összeg (M Ft)	megoszlás (%)	összeg (M Ft)	megoszlás (%)	összeg (M Ft)	megoszlás (%)
K1 Személyi juttatások	1 085,5	37,4	1 538,6	41,7	1 538,6	42,1
K2 Munkaadókat terhelő járulékok és SZOCHO	146,3	5,0	211,8	5,7	211,8	5,8
K3 Dologi kiadások	760,6	26,2	1 068,1	28,8	1 068,1	29,2
K4 Ellátottak pénzbeli juttatásai						
K5 Egyéb működési célú kiadások			0,7	0,3	0,7	0,1
K6 Beruházások	801,7	27,6	673,5	18,3	656,2	18,0
K7 Felújítások	112,0	3,8	193,01	5,2	176,6	4,8
K8 Egyéb felhalmozási célú kiadások						
K9 Finanszírozási kiadások						
Összes kiadás	2 906,1	100,0	3 685,8	100,0	3 652,0	100,0

A kiadások 79 % - az irányítószervi támogatásból, 1 %-a pénzmaradványból, 20 % -a működési bevételből került finanszírozásra.

Bevételek

Megnevezés	Eredeti előirányzat		Módosított előirányzat		Teljesítés	
	összeg (M Ft)	megoszlás (%)	összeg (M Ft)	megoszlás (%)	összeg (M Ft)	megoszlás (%)
B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről			0,2		0,2	
B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről						
B3 Közhatalmi bevételek						
B4 Működési bevételek	45	1,5	661,6	18,0	661,6	18,0
B5 Felhalmozási bevételek						
B6 Működési célú átvett pénzeszközök			55,2	1,5	55,2	1,5
B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök						
B813 Maradvány igénybevétele			39,9	1,0	39,9	1,0

5B814 Államháztartáson belüli megelőlegezések						
B816 Központi, irányító szervei támogatás	2 861,1	98,5	2 928,8	79,5	2 928,8	79,5
Összes bevétel	2 906,1	100,0	3 685,7	100,0	3 685,7	100,0

3) Az intézményi bevételek alakulása:

Működési bevételek részletezése:

Jegyár-bevétel (m Ft)	41,6
Intézményi terek bérbeadásának bevétele (M Ft)	34,7
Saját üzemeltetésű múzeumi bolt bevétele (M Ft)	12,7
Múzeumpedagógiai foglalkozások bevétele (M Ft)	0,8
ÁFA (M Ft)	557,3
Továbbszámlázott szolgáltatások (M Ft.)	14,5
Összesen	661,6

A működési bevételek 79 %-a ÁFA visszatérülés, mely a projekt kiadásait fedezte.

Államháztartáson belülről kapott működési támogatások:

NAV SZJA 1 % 0,2 M Ft

Államháztartáson kívülről kapott működési támogatások:

Szponzori bevételek az időszak kiállításra: 54,2 M Ft

Erasmus projekt végelszámolása 1,0 M Ft

Összesen 55,2 M Ft

4) A maradvány feladatteljesítéssel összefüggő alakulása:

Maradványkimutatás

Sor-szám	Megnevezés	Összeg (M Ft)	
		Előző év	Tárgy év
01	Alaptevékenység költségvetési bevételei	886	704
02	Alaptevékenység költségvetési kiadásai	5 201	3 639

I	Alaptevékenység költségvetési egyenlege (=01-02)	4 315	- 2 935
03	Alaptevékenység finanszírozási bevételei	4 354	2 969
04	Alaptevékenység finanszírozási kiadásai	0	0
II	Alaptevékenység finanszírozási egyenlege (=03-04)	40	34
A)	Alaptevékenység maradványa (=±I±II)	40	34
05	Vállalkozási tevékenység költségvetési bevételei	8	13
06	Vállalkozási tevékenység költségvetési kiadásai	8	13
III	Vállalkozási tevékenység költségvetési egyenlege (=05-06)	0	0
07	Vállalkozási tevékenység finanszírozási bevételei		
08	Vállalkozási tevékenység finanszírozási kiadásai		
IV	Vállalkozási tevékenység finanszírozási egyenlege (=07-08)		
B)	Vállalkozási tevékenység maradványa (=±III±IV)	0	0
C)	Összes maradvány (=A+B)	40	34
D)	Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	40	34
E)	Alaptevékenység szabad maradványa (=A-D)	0	0
F)	Vállalkozási tevékenységet terhelő befizetési kötelezettség (=B*0,09)		
G)	Vállalkozási tevékenység felhasználható maradványa (=B-F)	0	0

A 2024 évi maradvány a következőkből tevődik össze:

Forrás szerint:

- A 1317/2021. (V. 31.) sz. Korm. határozat alapján biztosított 2024. évi többletforrás terhére elszámolható felújítási munkálatok kifizetésének áthúzódása 2025 évre **16 506 eFt** értékben.
- Tatai utcai költözés érdekében vásárolt műtárgytároló rendszer kifizetésének áthúzódása 2025 évre **17 241 eFt** értékben.

2023 év kötelezettségvállalással terhelt maradványa **39 901 eFt**, mely teljes egészében felhasználásra került 2024. december 31-ig, melyek a következőkből tevődött össze:

- A Múzeum elhelyezése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2011/2017 (XII.22.) Korm. határozat (módosítva a 1751/2019. (XII. 19.) Korm. határozatában) alapján a Beruházás előkészítési alap terhére elszámolható **31 401 eFt**, melynek kifizetése áthúzódott 2024 évre.
- NKA-tól a Volt egyszer egy északi...kiadvány megjelenítésére **1 000 eFt** összegben.
- NKA-tól A modern Fiume születése c. kiadvány megjelenítésére **1 000 eFt** összegben.
- NKA-tól A Lánchíd története c. kiadvány megjelenítésére **1 000 eFt** összegben.
- Szponzori bevétel **5 000 eFt** összegben a 2024 évben megrendezendő Energiamix kiállításra.

Vállalkozási maradvány nem volt.

5) Az Európai Unió forrásból megvalósuló programok, illetve egyéb hazai és nemzetközi programok alakulása:

A korábbi évek NKA pályázatainak lezárása megtörtént. 2023-ban a Múzeum az NKA-nál könyvkiadásra pályázott 3 ízben is, úgymint A Lánchíd története, A modern Fiume születése és a Volt egyszer az Északi kiadványok megjelentetése. Az NKA mindhárom pályázatot támogatta, azonban nem a teljes pályázott összeget ítélte meg. Mindhárom kiadvány 2024-ben került nyomtatásba. A pályázati elszámolások 2025. márciusában megtörténtek.

EU-s pályázatunk nem volt.

6) Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök, beruházások és felújítások, valamint a sajátos elszámolású tételek állományának alakulása:

A 1317/2021. (V. 31.) sz. Korm. határozat alapján biztosított 2024. évi többletforrás terhére számos, a Múzeum gyűjteményéből korábban hiányzó tárgy beszerzése valósulhatott meg, valamint a rossz állapotú járművek felújítása, restaurálása indult el. Ennek eredményeképpen jelentősen, **510 801 eFt**-tal növekedett az állományunk, ami 63 %-os emelkedés.

Az immateriális javak, ingatlanok esetében a növekedés átlagosan 8 %.

Készletek értéke év végére 1.781 eFt-tal csökkent, ami 15,8 %-os csökkenés. Ezt a 2024 évben működtetett webshop, valamint az újonnan megnyitott Vámszedőház értékesítése eredményezte. Leltáreltérés nem volt.

7) Intézmény tulajdonosi joggyakorlásában lévő gazdálkodó szervezetek, alapítványok:

NÉ

8) A követelések és kötelezettségek állományának alakulása:

A tárgyévi követelések állománya 2023. évről 2024. év végére 1.974 eFt-tal növekedett, jellemzően a december havi bérleti díjakból.

Behajthatatlan követelése a Múzeumnak nem volt.

Adott előlegek között 2024 évben a szolgáltatásra adott előleg szerepel, mely 2025. évben a végszámlában beszámításra került.

Letétre átadott pénzeszközök között a raktárbérletekre adott kaució szerepel.

Lejárt kötelezettsége az Intézménynek 288 eFt volt, mely 1 db felújítási számla kiegyenlítésének áthúzódása miatt keletkezett.

Kapott előleg nem volt.

Letétre, megőrzésre átvett pénzeszközök között a pakolóhelyek bérbeadása miatti óvadékból keletkezett 90 eFt értékben.

Az aktív időbeli elhatárolások között a műtárgyak tárolására bérelt raktárak bérleti díja, passzív időbeli elhatárolásokat a közüzemi számlák teszi ki.

9) A letéti számla pénzforgalma:

NÉ

10.) A kincstári körön kívüli számla pénzforgalma:

NÉ

11) Befizetési kötelezettségek éves teljesítése:

NÉ

12) Fedezetbiztosítási számla (azon belül kizárólag peres ügyek számla esetén):

NÉ

13) Devizaszámlák forgalma:

NÉ

14) Ellenőrzések bemutatása:

ÉKM ellenőrzés a vagyongazdálkodási tevékenységről:

Megállapításai jellemzően a szabályzatok felülvizsgálatára, aktualizálására, a gyakorlattal való összehangolására vonatkoztak. Az ellenőrzési jelentésre készített intézkedési tervben foglalt határidők betartásával a szabályzatok elkészültek és kiadásra kerültek.

Belső ellenőrzés a szerződéskötés folyamatáról, nyilvántartásáról:

Megállapítása új szerződéskötési szabályzat elkészítését fogalmazta meg, melynek elkészítése folyamatban van

15) Egyéb, az intézmény által lényegesnek tartott információk

NÉ

Budapest, 2025. május 12.

Dr. Schneller Márton Domonkos
főigazgató

Tóth László
gazdasági főigazgató-helyettes